

HOOFDSTUK IX.

Zeeuwsche Stroomen.

Wester-Schelde. Het eerste drijfijs werd 26 Januari waargenomen over de eb; het ijs dreef in de eerstvolgende dagen in breede strooken langs lagerwal, overdekte op 1 Februari reeds bijna de geheele rivierbreedte en maakte de scheepvaart zoo goed als onmogelijk. Van 7 Februari tot 1 Maart was de vaart met de provinciale stoomboot in den dienst Terneuzen—Hansweert gestaakt; de dienst Hansweert—Walsoorden kon van 10 tot 13 Februari niet onderhouden worden, doch werd vóór en na dat tijdvak zooveel mogelijk naar omstandigheden onderhouden en had na 22 Februari vrij geregeld plaats. Tusschen Vlissingen, Breskens en Terneuzen werd de dienst voortgezet met schroefbooten ter vervanging van de raderbooten. Door den ingevallen dooi nam de ijsmassa in de week van 11 tot 17 Februari sterk af en was, althans voor het westelijk deel, op 24 Februari zoo goed als geheel verdwenen. De scheepvaart kon van 23 Februari geregeld plaats hebben.

Ooster-Schelde en Roompot. In de Ooster-Schelde werd op 24 Januari voor het eerst eenig licht drijfijs op stroom waargenomen; reeds op 27 Januari leverde het ijs voor de scheepvaart veel bezwaar op, terwijl het op 2 Februari in het oostelijk deel de rivier geheel en in het westelijk deel over kleine breedte bedekte. Voor Colijnsplaat zette het ijs zich op 7 Februari gedeeltelijk langs het strand vast. Op 10 Februari was de zeilvaart geheel gestremd. De stoombootdiensten van Middelburg op Zierikzee en van Zierikzee op Rotterdam werden op 31 Januari gestaakt, respectievelijk tot 28 en 22 Februari, toen het ijs tengevolge van den in de voorgaande week ingevallen dooi op de door de veerdiensten gevolge route zoo goed als verdwenen was. De haven te Zierikzee was voor de vaart gesloten van 1 tot 17 Februari; op laatstgenoemden dag werd het ijs door de stoomvaart gebroken.

In den Roompot vormde zich op 25 Januari een ijslaag op het strand, tusschen hoog- en laagwater, op 29 Januari en volgende dagen bevond zich langs de eilanden eenig drijfijs, dat weldra de scheepvaart begon te hinderen. Dit ijs vermeerde zoodanig, dat deze stroom van 5 tot 11 Februari bijna geheel met drijfijs was overdekt. Op 12 Februari begon het drijfijs te verminderen en op 17 Februari was het geheel verdwenen.

Veersche Gat, Zandkreek en Sloe. In het Veersche Gat werd op 26 Januari het eerste ijs waargenomen; van 28 Januari tot 10 Februari was het water bij eb overdekt met drijfijs, dat met den vloed weer wegdreef en van 11 tot 14 Februari voortdurend overdekt met drijfijs. Na 15 Februari werd de ijsgang minder, zoodat op 18 Februari de zeilvaart mogelijk werd. 25 Februari was het drijfijs geheel verdwenen.

In de Zandkreek dreef het ijs op 26 Januari over $\frac{1}{3}$ der breedte, op 29 Januari zette het zich bij eb vast voor Kortgene en was de stroom overigens geheel overdekt met drijfijs; 9 Februari zette het ijs zich tusschen de wederzijdsche steigers vast, zoodat de overtocht per veerboot gestremd werd en tot 15 Februari te voet geschiedde. Op 17 Februari geraakte het ijs in beweging en verminderde daarna zoodanig, dat de stoomvaart op 20 Februari weder kon plaats hebben; na 25 Februari werd geen ijs meer waargenomen.

In het Sloe vertoonde zich het eerste drijfijs op 24 Januari, het dreef met vloed naar den spoordam en zette zich daar en bij de wederzijdsche slikken vast. Door den ingevallen dooi raakte het ijs 16 Februari weder op drift, verminderde snel in hoeveelheid en was op 24 Februari zoo goed als verdwenen.

Eendracht en Mosselkreek. Van 23 tot 25 Januari vertoonde zich eenig drijfijs, dat na laatstgenoemden datum spoedig in hoeveelheid en zwaarte toenam en zich ten zuiden van het veer te Tholen vastzette en de scheepvaart geheel stremde. In de week van 4 tot 10 Februari zette het ijs zich ook ten noorden van genoemd veer vast, waarna de gemeenschap van Nieuw- op Oud-Vosmeer over het ijs te voet kon worden onderhouden, terwijl de veerpont te Tholen, nu en dan vervangen door een roeiboot, zoo mogelijk den dienst onderhield. Op 15 Februari geraakte het ijs op drift; het was op 22 Februari zoo goed als geheel opgeruimd.

Zijpe en Keeten. Voor het eerst werd eenig licht drijfijs waargenomen over de eb op 24 Januari; 27 Januari besloeg het ijs reeds $\frac{3}{4}$ der geheele rivierbreedte en was het door zijne zwaarte zeer belemmerend voor de scheepvaart, welke, behalve door de veerbooten aan den Zijpe-overgang, sedert 30 Januari niet meer mogelijk was. 16 Februari was reeds zooveel ijs afgedreven, dat slechts enkele ijsvelden op stroom rondreven en de veerdienst op Numansdorp kon worden hervat. Na 22 Februari werd bijna geen ijs meer waargenomen en was de vaart voor alle schepen mogelijk.

Brouwershavensche Gat, Grevelingen, Krammer. Sedert 26 Januari, toen het eerste drijfijs werd waargenomen, leverde de ijsmassa die zich kort onder den wal voortbewoog, voor de scheepvaart veel hinder op; deze werd op het eind van Januari geheel gestremd, hoewel hier en daar op

stroom vrij groote open vakken te zien waren. Na den ingevallen dooi verminderde het ijs spoedig in zwaarte en hoeveelheid, het beperkte zich op 22 Februari nog slechts tot enkele velden op de binnenreede van Brouwershaven; op dien datum was de vaart voor alle schepen vrij.

Schade. Door den ijsgang werd geringe schade toegebracht aan eenige Rijkspeilschalen, terwijl enkele palen langs het Wester Koopmanshavenhoofd zijn gebroken. Aan de Rijkszeeweringen te Terneuzen ontstond vrij belangrijke schade, bestaande in het verdwijnen van zware steenbestorting en breken van palen.
